

สรุปการประชุมเพื่อพิจารณาร่างกองทุนเพื่อการอนุรักษ์ดอยอินทนนท์



โครงการเร่งเสริมความยั่งยืนของระบบจัดการพื้นที่คุ้มครอง : CATSPA ได้จัดการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อพิจารณาร่างหลักเกณฑ์กองทุนเพื่อการอนุรักษ์ดอยอินทนนท์ และจัดทำแผนกลยุทธ์การเงินดอยอินทนนท์ โดยมี ดร.ทรงธรรม สุขสว่าง ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้และสัตว์ป่า บรรยายเรื่องแผนการจัดการอุทยานแห่งชาติดอยอินทนนท์ /นายจงดล้าย วรพงศธร ผู้อำนวยการสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดเชียงใหม่ บรรยายเรื่องโครงสร้างและหลักเกณฑ์กองทุนเพื่อการอนุรักษ์ดอยอินทนนท์ /นายวุฒิมงคล ดงคำฟู ผู้ช่วยหัวหน้าอุทยานแห่งชาติดอยอินทนนท์ บรรยายเรื่องแผนปฏิบัติงานประจำปีของอุทยานแห่งชาติดอยอินทนนท์ ในภาคเช้า



ส่วนในภาคบ่ายมีการเสวนาในการพัฒนากลยุทธ์การเงินเพื่อการจัดการดอยอินทนนท์ โดยมี Dr.Daniel Navid และ Prof.Jeffrey A.MaNeely ที่ปรึกษาโครงการ CATSPA บรรยายเรื่อง Requirements for Regulations Conservation Trust Fund Doi Inthanon National Park และ How the National Protected Areas System Plan can contribute พร้อมวิทยากรรับเชิญ คุณพันธ์ศิริ วิจิระจะกุล ผู้เชี่ยวชาญด้านเศรษฐศาสตร์ ผศ.ดร.วสันต์ จอมภักดี อาจารย์พิเศษคณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ซึ่งการประชุมในวันนั้น ได้ระดมความคิดเห็นจากทุกภาคส่วนในจังหวัดเชียงใหม่รวมถึงตัวแทนชุมชนที่อยู่โดยรอบดอยอินทนนท์

สรุปการประชุมพิจารณาร่างหลักเกณฑ์กองทุนเพื่อการอนุรักษ์ดอยอินทนนท์ โดยที่ประชุมมีมติให้

1. ตั้งคณะทำงาน และให้คณะทำงานจัดประชุมขึ้น เพื่อให้กลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกลุ่มต่างๆ ได้หารือและพิจารณาคัดเลือกตัวแทนที่เหมาะสม โดยต้องระบุนการแบ่งกลุ่มของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียให้ชัดเจน
2. องค์กรเครือข่ายที่สำคัญต่องานอนุรักษ์ กลุ่มสื่อมวลชน ควรเข้าร่วมเป็นกรรมการกองทุนฯ ด้วย
3. คณะกรรมการกองทุนฯ ที่เข้ามาพิจารณาร่างหลักเกณฑ์กองทุนต้องทำให้สอดคล้องกับเจตนารมณ์และข้อเสนอจากที่ประชุม อาทิ ให้เป็นการจัดการทรัพยากรอย่างยั่งยืนมากขึ้น ให้กองทุนมีความยืดหยุ่นในการใช้จ่ายมากกว่าเงินงบประมาณ เป็นกองทุนของประชาชนให้มากที่สุด
4. ต้องโปร่งใส เป็นอิสระ เป็นมืออาชีพ และมีส่วนร่วมในการบริหาร เพื่อสร้างความมั่นใจให้กับแหล่งทุน



แนวทางการดำเนินงานในระยะต่อไปของกองทุนเพื่อการอนุรักษ์

1. คณะทำงานจัดประชุมคัดเลือกตัวแทนผู้มีส่วนได้ส่วนเสียแต่ละกลุ่ม โดยใช้งบประมาณจากโครงการ CATSPA
2. จัดประชุมคณะกรรมการบริหารกองทุนครั้งแรก เพื่อปรับปรุงหลักเกณฑ์กองทุน
3. จัดทะเบียนกองทุน และเริ่มดำเนินงานตามหลักเกณฑ์ในระยะแรก ในกิจกรรมหลักที่น่าสนใจและสร้างโอกาสในการระดมทุนได้ก่อน เช่น การปล่อยกวางผา รองเท้ารีอินทนนท์ และกุหลาบพันปีคีนป่า เป็นต้น

สรุปการประชุมพิจารณากลยุทธ์การเงินดอยอินทนนท์ โดยที่ประชุมมีมติให้

- กลยุทธ์การเงินพื้นที่คุ้มครอง เป็นแผนที่พัฒนาตามกรอบของแผนการจัดการพื้นที่ เพื่อให้มีงบประมาณเพียงพอต่อการจัดการ โดยการประหยัดและใช้ทรัพยากรที่มีอย่างจำกัด และระดมเงินเพิ่มจากแหล่งทุนนอกงบประมาณผ่านแนวทางต่างๆ ที่สำคัญคือ ต้องมียุทธศาสตร์ด้านการประชาสัมพันธ์ที่ดีสร้างความน่าสนใจให้กับแหล่งทุน และภาคส่วนภายนอกในการช่วยเหลือสนับสนุน
- โอกาสในการระดมทุนจากนิเวศบริการบนดอยมีมากมาย เช่น น้ำ การท่องเที่ยว ชนิตพันธุ์หายากใกล้สูญพันธุ์ และการเป็นธนาคารพันธุกรรมที่สำคัญ การจรรงรักษาสมดุลของภูมิอากาศ วัฒนธรรมวิถีชีวิตชุมชน
- แนวทางการระดมทุนจากพื้นฐานของบริการนิเวศ จะถูกบันทึกไว้ในบทที่ 8 ของแผนระบบพื้นที่คุ้มครองที่กรมอุทยานแห่งชาติกำลังดำเนินการอยู่ภายใต้การสนับสนุนของโครงการ CATSPA
- ผู้ที่มีบทบาทสำคัญคือ คนที่จะถ่ายทอดเล่าเรื่องสื่อความหมายความสำคัญของนิเวศบริการ ให้สาธารณชนได้รับรู้ ซึ่งก็หมายถึงคนในวงการสื่อสารมวลชน
- ประเมินให้ถูกต้องว่าใครควรมีบทบาทด้านใด เช่น ภาคเอกชนใครควรเป็นผู้สนับสนุนนิเวศบริการแต่ละรูปแบบ
- นำเสนอเรื่องราวความสำคัญของนิเวศบริการที่มีให้ตรงกับความสนใจของผู้สนับสนุน เช่น โคคาโคล่ากับน้ำ เชื้อนผลิตกระแสไฟฟ้ากับน้ำ นอกจากผู้สนับสนุนแล้ว ผู้ได้รับการสนับสนุนควรสร้างความเปลี่ยนแปลง ซึ่งนับว่ามีความสำคัญอันนำมาเป็นปัจจัยในการสนับสนุนอย่างยั่งยืนได้
- การเปลี่ยนแปลงจะต้องพิสูจน์ได้ในทางวิชาการ เพื่อสื่อสารเล่าเรื่องสื่อความหมายการเปลี่ยนแปลงได้ นำไปสู่โอกาสการสร้างควมยั่งยืนในการระดมทุนต่อไป
- User-pay principle, beneficiaries-based principle, membership มีความสำคัญกับการระดมความสนับสนุน ระดมความร่วมมือ เพื่อความยั่งยืนของนิเวศบริการ
- ISR (Individual Social Responsibility), FSR (Family Social Responsibility) มีความสำคัญเท่าๆ กับ CSR

- ความสำคัญคือ การใช้หลักธรรมาภิบาลในการดำเนินงาน ทำให้จริงจังอย่างมีประสิทธิภาพ ทำต่อเนื่อง ให้โปร่งใสตรวจสอบได้ สิ่งนี้สำคัญกว่าการระดมทุน เพราะเงินมีอยู่ทั่วไปในประเทศไทยอันเนื่องมาจากความเข้มแข็งของภาคธุรกิจ และภาคประชาชน เช่น กรณี ISR ; FSR หรือ CSR ที่มีการดำเนินการอยู่ทั่วไป
- ปัจจุบันต้นทุนการผลิตสินค้าต่างๆ ที่ผลิตบนดอยอินทนนท์ ยังไม่ได้นำต้นทุนด้านนิเวศบริการของพื้นที่มาคำนวณเข้าไป เช่น กรณี Carbon footprint หากสินค้าที่ถูกสร้างด้วย footprint หลายขั้นตอน ย่อมส่งผลให้สินค้ามีต้นทุนสูงขึ้น
- ภาคอุตสาหกรรมท่องเที่ยวเองยินดีพร้อมจ่ายเงินเพิ่มขึ้น เพื่อนำเงินสมทบกองทุนเพื่อการอนุรักษ์ดอยอินทนนท์
- ความรู้สึกห่วงแหน ความเป็นเจ้าของพื้นที่ดอยอินทนนท์ของชนเผ่าและชุมชนที่อยู่โดยรอบ จะนำมาสู่ความร่วมมือในการทำงานกับเจ้าหน้าที่ภาครัฐในการจัดการลุ่มน้ำให้มีประสิทธิภาพกว่าที่เคยเป็นอยู่ในอดีต เพราะในปัจจุบันชุมชนโดยรอบและชนเผ่าในปัจจุบันได้หันมาร่วมมือกับปกป้องดูแลใส่ใจในการอนุรักษ์ระบบนิเวศ
- ข้อดีของพื้นที่บนดอยอินทนนท์ ผู้ผลิตและผู้บริโภคจากนิเวศบริการชัดเจน มีโอกาสในการปรึกษาหารือพูดคุยอย่างต่อเนื่องเพื่อพัฒนาค่าแทนคุณระบบนิเวศ : PES ซึ่งในอนาคตจะเป็นแหล่งเงินสำคัญของกองทัพต่อไป



แนวทางการดำเนินงานในระยะต่อไปของแผนกลยุทธ์การเงินดอยอินทนนท์

1. คณะทำงานจัดประชุมกลุ่มย่อย เพื่อร่วมพัฒนาแผนกลยุทธ์การเงินดอยอินทนนท์
2. ที่ปรึกษาโครงการ CATSPA รวบรวมข้อมูลจากการประชุมกลุ่มย่อย และเขียนแผนกลยุทธ์การเงิน
3. ประชุมพิจารณาปรับปรุงแผนกลยุทธ์การเงิน และทดลองดำเนินงาน